

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322201571
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6322201571.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti T., U., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX, t. č. neodkladným opatrením odovzdané do osobnej starostlivosti otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti otca T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., W. XXX/X a matky Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., W. XXX/X, t. č. L., Y. XX, zastúpenej JUDr. Stanislavom Rešutíkom, advokátom, so sídlom M. R. Štefánika 29/36, Brezno, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude upravený jej styk s maloletými deťmi, o odvolaní matky maloletých detí T. proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 8P/78/2022-17 zo dňa 03.08.2022, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd návrh matky maloletých detí T., U. nar. XX. XX. XXXX a P., nar. XX. XX. XXXX na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude dočasne upravený styk matky s maloletými deťmi, zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

1.1 V odôvodnení predmetného uznesenia okresný súd uviedol, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa matka maloletej U. a P. T. domáhala, aby súd upravil jej styk s maloletou U. a P. tak, aby bola oprávnená sa s deťmi stýkať každý víkend od piatka od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9P/51/2022. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia poukázal na to, že matka maloletých detí T. odôvodnila návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tým, že maloleté deti boli neodkladným opatrením nariadeným v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 8P/57/2022-29 uznesením z 3. júna 2022 odovzdané do osobnej starostlivosti ich otca na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod zn. 9P/51/2022. Uvedeným neodkladným opatrením boli maloletá U. a P. dočasne zverené do osobnej starostlivosti otca, ale nebol upravený jej styk s maloletými deťmi. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka detí uviedla, že nakoľko jej nebol uložený zákaz styku s jej maloletými deťmi, ani nebola inak obmedzená vo výkone jej rodičovských práv, domáha sa úpravy styku s deťmi v zmysle návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zdôraznila, že na jej strane nie sú dané žiadne také skutočnosti, na základe ktorých by sa nemohla stýkať so svojimi maloletými deťmi do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9P/51/2022 a sp. zn. 1P/3/2022, pričom doteraz jediné existujúce rozhodnutie ju de facto vylučuje z možnosti stretávať sa so svojimi maloletými deťmi.

1.2 Okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého uznesenia ďalej uviedol, že z registra Okresného súdu Brezno zistil, že dňa 11. 01. 2022 matka maloletých detí T. podala návrh na rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva; uvedené konanie je na Okresnom súde Brezno vedené pod sp. zn. 1P/3/2022. V konaní bola uznesením č. k. 1P/3/2022-121 zo dňa 10. 05. 2022 ustanovená znalkyňa z odboru psychológia, odvetvie klinickej psychológie detí a dospelých a poradenskej psychológie Mgr. Iveta Snitková za účelom zistenia vzájomného vzťahu medzi rodičmi a maloletými deťmi ako aj schopnosti rodičov zabezpečiť náležitú výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Ďalším uznesením č. k. 1P/3/2022 -133 zo dňa 31. 05. 2022 bola do konania pribratá znalkyňa MUDr. Zuzana Kašparová z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria za účelom zistenia či rodičia detí požívajú alkohol a omamné látky a či sa u nich jedná o závislosť. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého uznesenia uviedol že na Okresnom súde Brezno je okrem konania vedeného pod sp. zn. 1P/3/2022 vedené aj konanie sp. zn. 9P/51/2022, predmetom ktorého je návrh matky maloletých detí Medvedových na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Súčasťou uvedeného návrhu bol tiež návrh matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zaviazal otca detí dočasne (do právoplatného skončenia konania vo veci samej) prispievať na výživu detí sumou 100,- mesačne, na každé dieťa zvlášť, ktorý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia Okresný súd Brezno uznesením č. k. 9P/51/2022-41 zo dňa 25. 05. 2022 zamietol. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého uznesenia uviedol, že v trestnej veci sp. zn. 3T/12/2022 vydal trestný rozkaz, ktorým uznal otca maloletých detí T. vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. a) a ust. § 139 ods. 1, písm. c) Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1,5 roka a zároveň mu podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona uložil, aby sa v s skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia podrobil psychoterapii alebo sa zúčastnil na psychologickom poradenstve.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého uznesenia poukázal na ust. § 324 ods. 1, 2, na ust. § 325 ods. 2 písm. d), § 329 ods. 1, veta prvá, § 329 ods. 2 a na ust. § 330 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), na ust. § 360 ods. 1 CMP a uviedol, že podľa Článku 5 písm. h) a i) základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú okrem iného podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami a využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého uznesenia ďalej uviedol, že zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti vyplýva, že súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, obmedzí sa len na osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver, z ktorého možno vyvodiť potrebu dočasnej úpravy pomerov. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Záujem maloletého dieťaťa však musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný. Zo zistených skutočností vyplýva, že maloleté deti T. pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré je neusporiadané. Na návrh matky maloletých detí sa začalo konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva a tiež konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva.

1.4 Okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého uznesenia ďalej uviedol, že matka detí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala dočasnej úpravy styku so svojimi maloletými deťmi, neuviedla žiadne také skutočnosti, z ktorých by súd mohol vyvodiť záver, že je potrebné dočasne upraviť pomery - upraviť styk matky s jej maloletými deťmi. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka detí žiadnym spôsobom neodôvodnila, prečo sa dožaduje okamžitého zásahu súdu do rodičovských práv a povinností formou nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil jej styk s maloletými deťmi. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého uznesenia zdôraznil, že súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti a v takom rozsahu, ako by ich musel zisťovať v konaní vo veci samej, pričom sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť potrebu dočasnej úpravy pomerov. V prípade, ak sa neodkladné opatrenie

týka dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, čo je aj tento prípad, je podľa okresného súdu potrebné starostlivo zvážiť, či dočasná ochrana subjektívnych práv matky nie je v rozpore so subjektívnym záujmom maloletých detí, ktorý musí byť pri rozhodovaní dominantný. Konštatujúc, že matka maloletých detí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila najzákladnejšie skutočnosti, z ktorých by mohol súd vyvodiť potrebu dočasnej úpravy jej styku s maloletými deťmi vo forme nariadenia neodkladného opatrenia, okresný súd ako súd prvej inštancie návrh matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Proti predmetnému uzneseniu súdu prvej inštancie sa matka maloletých detí T. odvolala a v odvolaní uviedla, že proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 8P/78/2022-17 zo dňa 03.08.2022 podáva v zákonom stanovenej lehote odvolanie, pretože má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP v spojení s ust. § 62 ods. 1 CMP). Matka detí v odvolaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu namietala, že z odôvodnenia odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, v čom je dočasná ochrana subjektívneho práva matky v rozpore so subjektívnym záujmom maloletých detí, tak ako to uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia. Poukázala na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia uviedol, že matka maloletých detí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila existenciu základných skutočností, z ktorých by mohol súd vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, ktorá dočasná úprava pomerov spočíva v dočasnej úprave styku matky detí s jej maloletými deťmi, preto jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V uvedenej súvislosti matka detí v odvolaní zdôraznila, že najzákladnejšou skutočnosťou odôvodňujúcou dočasnú úpravu pomerov je to, že je matkou detí, s ktorými sa bez toho, aby na to existoval dôvod nemôže stretávať, keďže uznesením č. k. 8P/57/2022 zo dňa 03.06.2022 Okresný súd Brezno rozhodol o návrhu otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že dočasne - na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9P/51/2022 zveril maloleté deti - U. T., nar. XX.XX.XXXX a P. T., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca T. T., nar. XX.XX.XXXX. Uvedeným neodkladným opatrením o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, nedošlo ale k úprave styku matky s maloletými deťmi, pričom matke detí nebol uložený zákaz styku s maloletými deťmi, ani nebola inak obmedzená vo výkone jej rodičovských práv. Keďže na strane matky detí nie sú dané také skutočnosti a dôkazy, pre ktoré by sa matka nemohla stykať so svojimi maloletými deťmi do času právoplatného skončenia konaní vedených na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9P/51/2022 a sp. zn. 1P/3/2022, pričom „doteraz jediné existujúce rozhodnutie súdu matku de facto vylučuje z možností stretávať sa so svojimi maloletými deťmi“, nemá inú možnosť ako domôcť sa stretávania so svojimi deťmi a nápravy existujúceho stavu len prostredníctvom odvolania. V nadväznosti na uvedené matky detí v odvolaní navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 8P/78/2022-17 zo dňa 03.08.2022 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby sám rozhodol tak, že matka detí je oprávnená stretávať sa s maloletou U. T., nar. XX.XX.XXXX a s maloletou P. T., nar. XX.XX.XXXX každý víkend od piatka od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9P/51/2022.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí T. vo vyjadrení k odvolaniu matky detí uviedol, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia považuje za neodôvodnený. Poukázal na to, že matka detí vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiada úpravu styku so svojimi maloletými deťmi, ktorý by sa mal realizovať každý víkend od piatka do nedele. Takýto styk matky s deťmi však nie je možné realizovať vzhľadom na to, že matka detí pracuje na smeny a to aj počas víkendov. Otec matke detí nebráni stykať sa s maloletými deťmi. Problém pretrváva v komunikácii rodičov detí, a to hlavne zo strany matky detí, ktorá odmieta akokoľvek s otcom detí komunikovať. Kolízny opatrovník maloletých detí T. vo vyjadrení k odvolaniu matky detí ďalej uviedol, že matka detí mala otcom detí umožnené osobne sa stretávať s maloletými deťmi, avšak stalo sa to, že v čase, keď si vzala deti, pracovala a maloleté deti trávili čas s matkou v práci, čo je aj z hľadiska ich bezpečnosti neprijateľné, nakoľko matka detí pracuje na železničnej stanici. Matka detí sa pri takejto realizácii styku nemala čas v dostatočnej miere maloletým deťom venovať, čo podľa kolízneho opatrovníka znamená, že takto realizovaný styk matky s deťmi nie je v záujme maloletých detí. Návrh na úpravu styku matky s maloletými deťmi označil kolízny opatrovník detí vo vyjadrení k odvolaniu matky detí za neodôvodnený, a to z toho dôvodu, že realizácia styku matky s deťmi v zmysle jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možná, pretože matka pracuje na smeny a tiež preto, že otec detí umožňuje matke kontakt s deťmi, problém je však v komunikácii medzi rodičmi detí. V závere vyjadrenia k odvolaniu matky detí kolízny

opatrovník maloletých detí T. uviedol, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie návrh matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, súhlasí. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Otec maloletých detí T. sa k odvolaniu matky detí nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie matky maloletých detí T. v súlade s ust. § 65 a ust. § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

5. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie, ktoré matka maloletých detí napadla odvolaním, pretože mala za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a tiež mala za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nedostatočne zisteného skutočného stavu veci (§ 62 ods. 1 CMP).

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Po preskúmaní správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska matkou detí v odvolaní namietaných skutočností a zároveň v súlade s ust. § 65 a ust. § 66 CMP, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne. Súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia jasne a zreteľne vysvetlil, na akej skutkovej a právnej úvahe založil svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa matka detí domáhala, aby súd dočasne upravil styk matky s deťmi, pričom zdôraznil, že je potrebné vnímať rozdiel medzi úpravou práv a povinností k maloletým deťom vo forme uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré je inštitútom mimoriadnym, výnimočným, dočasným a jeho nariadenie je podmienené osvedčením existencie potreby bezodkladnej úpravy pomerov a medzi úpravou práv a povinností k maloletým deťom vo forme rozhodnutia (rozsudku) vydaného v konaní vo veci samej, t. j. napr. v konaní o návrhu na úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva alebo na čas po rozvode manželstva, kde je časový priestor na to, aby súd vykonal riadne dokazovanie, v súlade s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku, za účelom zistenia relevantných skutočností potrebných pre rozhodnutie vo veci samej. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia uviedol, že vzhľadom na skutočnosti popísané navrhovateľkou - matkou detí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že nie je osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov, pretože matka detí v návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia neuviedla také tvrdenia, (ktoré logicky následne ani neosvedčila), ktoré by nasvedčovali tomu,

že otec detí jej styk s deťmi neumožňuje, bráni jej v styku, a preto je daná naliehavá potreba dočasnej úpravy styku vo forme autoritatívneho súdneho rozhodnutia.

15. Po prejednaní odvolania matky detí odvolací súd uvádza, že pokiaľ súd prvej inštancie zamietol návrh matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože dospel k záveru, že nie sú splnené základné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko dôvody uvádzané matkou detí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neodôvodňujú bez ďalších tvrdení a bez osvedčenia týchto ďalších tvrdení potrebu bezodkladnej úpravy pomerov vo forme takého špecifického procesného inštitútu ako je inštitút neodkladného opatrenia, je odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne. Uvedené však neznamená, že by matka detí nemala právo na styk s deťmi, a to najmä v čase, v ktorom sa môže deťom zmysluplne venovať, bez toho, aby jej v tom bránilo plnenie pracovných povinností. Tieto otázky však musia byť predmetom riadneho dokazovania v konaní vo veci samej, pričom je potrebné zdôrazniť, že konaním o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné suplovať, obchádzať a nahrádzať riadne konanie vo veci návrhu na úpravu výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu/deťom, (vrátane úpravy styku), kde je potrebné vykonať na zistenie rozhodujúcich skutočností riadne dokazovanie a na základe výsledkov takto vykonaného dokazovania potom rozhodnúť. Bez ohľadu na uvedené, podstatnou v danej veci je skutočnosť, že matka detí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ani netvrdila a ani neosvedčila, že jej otec detí bráni v styku s deťmi, neumožňuje jej ho alebo ho akýmkoľvek spôsobom marí a sťažuje, teda neosvedčila existenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov vo forme nariadenia neodkladného opatrenia. Uvedené vyplýva aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka maloletých detí T. k odvolaniu matky detí, kde kolízny opatrovník maloletých detí Medved'ových uviedol, že „otec matke nebráni stýkať sa s maloletými deťmi“.

16. Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, a preto ho ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.